

In Finland zijn er drie mediationprocedures: 1) buitengerechtelijke mediation, 2) gerechtelijke mediation als onafhankelijke procedure en 3) mediation tijdens de tenuitvoerlegging van beslissingen met betrekking tot het gezag over kinderen of het omgangsrecht.

1. Buitengerechtelijke mediation

Wet nr. 234/1929 inzake het huwelijk bepaalt dat geschillen en juridische kwesties in familiezaken in eerste instantie worden geregeld door middel van overleg tussen en het sluiten van overeenkomsten door de familieleden. Indien een familie hulp van buitenaf nodig heeft om een geschil te beslechten, kan zij zich wenden tot de gezinsmediationdiensten van de gemeentelijke commissie voor maatschappelijke diensten. Over het algemeen zijn dit adviseurs op educatief of familiegebied of op andere sociale gebieden waarop gezinsmediators actief zijn. Gezinsmediation is een andere procedure dan het adviseren in sociale en familiezaken, met als doel het beslechten van geschillen door middel van gesprekken en overleg tussen de partijen. Naast de gemeenten bieden ook adviescentra in familiezaken van de kerk en andere erkende organisaties of particulieren mediationdiensten aan.

Het belangrijkste doel van de mediator is het beschermen van de belangen van het kind tijdens de scheiding. De mediator helpt de ouders om overeenstemming te bereiken over de wijze waarop het leven van hun kind wordt georganiseerd. Dit houdt in dat er met name tot een overeenkomst moet worden gekomen over een eventueel gedeeld ouderlijk gezag, de huisvestings- en omgangswijzen van de ouders, de ouder bij wie het kind niet verblijft of de wijze waarop de ouders voorzien in het onderhoud van het kind. Indien de ouders tot een overeenkomst komen, helpt de mediator ze om deze te formuleren. Om de overeenkomst uitvoerbaar te maken, verwijst de mediator de ouders door naar de verantwoordelijke van de kindbescherming die de overeenkomst bekrachtigt. Een bekrachtigde overeenkomst is vergelijkbaar met een gerechtelijke beslissing.

Gezinsmediation is vrijwillig, vertrouwelijk en kosteloos. Er kan om gezinsmediation worden gevraagd door het hele gezin, door beide echtgenoten of door een van beide echtgenoten.

2. Gerechtelijke mediation

Kwesties met betrekking tot het gezag over het kind, de huisvesting, het omgangsrecht of het onderhoud van het kind kunnen het voorwerp zijn van gerechtelijke mediation (artikel 10 van wet nr. 394/2011 inzake mediation en de bekrachtiging van overeenkomsten voor de gewone rechtbanken). Mediation staat los van het proces. Zij is vrijwillig en de instemming van beide ouders is vereist. Mediation is sneller en minder duur dan een proces.

De partijen dienen een verzoek om mediation in te dienen bij een rechtbank. Er kan eveneens een mediationprocedure plaatsvinden als er al een procedure is gestart voor een rechtbank. Een mediationprocedure kan op ieder moment worden beëindigd. Een rechter treedt op als mediator. Hij wordt bijgestaan door een deskundige die tevens psycholoog of maatschappelijk werker is. Partijen bij de mediation kunnen zich laten bijstaan door een advocaat of een andere professional. Er kan met publieke middelen gefinancierde rechtsbijstand worden toegekend om de kosten te dekken. Gerechtelijke mediation vindt plaats met eerbiediging van het belang van het kind. Bij de bekrachtiging van de overeenkomst houdt de rechtbank rekening met de wet inzake het gezag over kinderen en het omgangsrecht (361/1983) en de wet inzake het onderhoud van het kind (704/1975). Een bekrachtigde overeenkomst is vergelijkbaar met een gerechtelijke beslissing of een vonnis. Indien er niet tot een overeenkomst wordt gekomen, wordt de zaak gesloten. Indien de mediationprocedure is gestart tijdens een proces en er geen overeenkomst wordt bereikt, wordt het proces hervat.

3. Mediation tijdens een tenuitvoerleggingsprocedure

Dit type mediation is uitsluitend beschikbaar als een van de ouders een tenuitvoerleggingsprocedure is gestart bij een rechtbank. In dit geval is er al een gerechtelijke beslissing en heeft een van de ouders deze niet nageleefd.

Krachtens wet nr. 619/1996 inzake de tenuitvoerlegging van beslissingen met betrekking tot het gezag over kinderen en het omgangsrecht benoemt de rechtbank in de meeste gevallen een mediator als er een verzoek wordt ingediend over de tenuitvoerlegging van een beslissing over het gezag of het omgangsrecht. Doorgaans is de mediator een kinderpsycholoog, een maatschappelijk werker die is gespecialiseerd in kindbescherming of een verantwoordelijke van de kindbescherming. Het doel van de mediation is het stimuleren van de samenwerking tussen de ouders of andere partijen om het welzijn van het kind te waarborgen. De mediator organiseert een overleg tussen de ouders en spreekt persoonlijk met het kind, zodat rekening kan worden gehouden met de wensen en meningen van het kind als de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind dit toelaten. De mediator stelt ten behoeve van de rechtbank een rapport op over het overleg. Indien de mediation niet tot een overeenkomst tussen de ouders heeft geleid, neemt de rechtbank een beslissing door zich voornamelijk te baseren op het rapport van de mediator.

Informatie over mediators

De organisatie van gezinsmediation valt onder de bevoegdheid van de gemeentelijke commissie voor maatschappelijke diensten. Ga om contact op te nemen met de gemeentelijke diensten naar: <http://www.kunnat.net/fi/Yhteystiedot/kunta-alan-yhteystiedot/kunnat/Sivut/default.aspx>

De Orde van advocaten van Finland leidt advocaten op die gespecialiseerd zijn in mediation met betrekking tot geschillen in familiezaken:

<https://asianajaliitto.fi/>

De gerechtelijke mediation valt onder de bevoegdheid van de rechtbanken. Raadpleeg om contact op te nemen met de rechtbanken de website van de rechterlijke macht: <http://oikeus.fi/tuomioistuimet/karajaoikeudet/fi/index/yhteystiedot.html>

Informatie over mediation:

Informatie over gezinsmediation kan worden geraadpleegd op de website van de rechterlijke macht:

<https://oikeus.fi/fi/index/esitteet/avioliitolaki/perheasioidensovittelu.html>

Brochure van het ministerie van Justitie over mediation in geschillen over het gezag:

https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Link naar de Engelse versie van de brochure: https://oikeus.fi/en/index/esitteet/expert-assistedmediationofcustodydisputes_2.html

Instituut voor gezondheid en welzijn, handboek voor kindbescherming, gezinsmediation:

<https://www.thl.fi/fi/web/lastensuojelun-kasikirja/tyoprosessi/erityiskysymykset/lapsen-asema-erolanteessa/perheasioiden-sovittelu>

Procedure voor gezinsmediation van de Orde van advocaten van Finland:

<https://asianajaliitto.fi/>

Fins forum over mediation:

<http://www.ssf-ffm.com/index.php>

Nationaal recht

Bepalingen over gezinsmediation in de Finse wetgeving:

wet nr. 234/1929 inzake het huwelijk:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1929/19290234?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=avioliittolaki#O1L5>

wet nr. 361/1983 inzake het gezag over kinderen en het omgangsrecht:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1983/19830361>

wet nr. 619/1996 inzake de tenuitvoerlegging van beslissingen met betrekking tot het gezag over kinderen en het omgangsrecht:

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960619>

wet nr. 394/2011 inzake mediation en de bekrachtiging van overeenkomsten voor de gewone rechtbanken

<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2011/20110394>

Laatste update: 10/05/2023

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJV-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJV en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.